

НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВІАЦІЙНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Україна)

Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології
і перекладу

НАЦИОНАЛЬНЫЙ
АВИАЦИОННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ
(Украина)

Гуманитарный институт
Кафедра английской филологии
и перевода

СИБИРСКИЙ
ФЕДЕРАЛЬНИЙ
УНИВЕРСИТЕТ

(Російська Федерація)
Інститут економіки, управління
та природокористування
Кафедра
ділової іноземної мови

СИБИРСКИЙ
ФЕДЕРАЛЬНИЙ
УНИВЕРСИТЕТ

(Российская Федерация)
Институт экономики, управления
и природопользования
Кафедра
делового иностранного языка

ФАХОВИЙ ТА ХУДОЖНИЙ ПЕРЕКЛАД: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Збірник наукових праць

Сборник научных трудов

СПЕЦІАЛЬНИЙ І ХУДОЖЕСТВЕННИЙ ПЕРЕВОД: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Київ
«Аграр Медіа Груп»
2014

УДК: 81' 25 (063)(081)
ББК Ш107я431
Ф 296

Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. – К.: Аграр Медіа Груп, 2014. – 444 с.

Збірник містить тексти доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції з питань теорії та практики перекладу, що відбулась 4-5 квітня 2014 року на кафедрі англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

Спеціальний и художественный перевод: теория, методология, практика: сборник научных трудов / под общей ред. А.Г. Гудманяна, С.И. Сидоренко. – Киев: Аграр Медиа Групп, 2014. – 444 с.

Сборник содержит тексты докладов VII Международной научно-практической конференции по актуальным вопросам теории и практики перевода, которая состоялась 4-5 апреля 2014 года в Национальном авиационном университете (г. Киев, Украина).

General and Specialist Translation / Interpretation: Theory, Methods, Practice: International Conference Papers. – Kyiv: AgrarMedia Group, 2014. – 444 p.

The book contains papers presented by the participants of the 7th International Conference on theory and practice of translation / interpretation held at the National Aviation University (Kyiv, Ukraine) on 4-5 April 2014.

Голова організаційного комітету:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф.,
в.о. директора Гуманітарного інституту
Національного авіаційного
університету (Україна)

Председатель оргкомитета:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф.,
и.о. директора Гуманитарного института
Национального авиационного
университета (Украина)

Заступники голови оргкомітету:

Сидоренко С.І., канд. філол. наук,
доцент каф. англійської філології і
перекладу Гуманітарного ін-ту НАУ;

Заместители председателя оргкомитета:

Сидоренко С.И., канд. філол. наук,
доцент каф. англійської філології і
перекладу Гуманитарного ин-та НАУ;

Разумовська В.А., канд. філол. наук,
проф. кафедри ділової іноземної мови
Ін-ту економіки, управління та
природокористування Сибірського
федерального університету, голова
Красноярського регіонального
відділення Спільки перекладачів Росії

Разумовская В.А., канд. філол. наук,
проф. кафедри ділового іноземного
язика Ін-та економіки, управління і
природопольовання Сибирського
федерального університету,
руководитель Красноярского
регионального отделения Союза
переводчиков России

*Рекомендовано до друку вченою радою Гуманітарного інституту
Національного авіаційного університету (Протокол № 2 від 12.03.2014 р.)*

ISBN 978-617-646-247-7

© Колектив авторів, 2014

© Національний авіаційний університет, 2014

Гендерні особливості, що на них треба зважати, перекладаючи англомовні фахові тексти українською

Англійська мова стала сьогодні основною мовою міжнародного фахового спілкування, і відповідно є велика потреба перекладати фахові тексти з цієї мови українською. Основні труднощі цього процесу пов'язані з відмінностями англійської та української мов. Для їх подолання видано порівняльні граматики [1; 2] та посібники [3; 4]. Проте в зазначених джерелах практично не приділено уваги гендерним відмінностям англійської та української мов. Єдиний виняток складає посібник з українсько-англійського перекладання, який містить спеціальний розділ «Політична коректність при позначенні статей осіб» в англійській мові [5, с. 372-380]. З огляду на це, навіть найдосвідченіші перекладачі фахових текстів не завжди повною мірою зважають на ці відмінності, у чому можна переконатися, порівнявши англомовний оригінал монографії Сидні І. Лендау [6] та її переклад українською Ольги Кочерги [7].

Мета цієї статті – на конкретному прикладі цього перекладу розглянути дві гендерні особливості фахових текстів (щодо подавання професійних назв та взаємних займенників) і надати практичні рекомендації перекладачам.

1. Як перекладати тексти з професійними назвами?

Як відомо [1, с. 44-45; 2, с. 74], сучасна англійська мова зовсім не має граматичної категорії роду, тобто поділу всіх іменників за граматичним родом на основі їхніх морфологічних ознак. Проте англійські іменники виражають «рід» семантично завдяки співвідношенню з певним особовим займенником *he*, *she* або *it*, вибір якого залежить від лексичного значення відповідного іменника. Тобто за «родом» класифікують не слова, а об'єкти позамовної дійсності, названі цими словами.

Чи не єдиним словотворчим елементом, що має виразну ознаку роду, є іменниковий суфікс *-ess*, за допомогою якого від назв осіб чоловічого роду творять назви жіночого роду *host* – *hostess*, *poet* – *poetess*, *actor* – *actress* [1, с. 44-45; 2, с. 74]. Проте за останні чотири десятиріччя все більше авторів англомовних фахових текстів намагаються писати мовою, вільною від сексизму (*nonsexist language*), тобто не вживати гендерно забарвлених суфіксів, слів та висловів. Рекомендації, як це робити, детально викладено в багатьох

англомовних джерелах, а також у [5, с. 372-380]. Розгляньмо основні рекомендації та їхнє втілення у книжці Лендау [6].

По-перше, коли треба позначити особу незалежно від статі, замість *man* або *men* рекомендовано вживати гендерно нейтральних слів *person* (табл. 1, приклад 1), а також *human*, *individual* тощо.

По-друге, позначаючи професію (рід занять), посаду тощо, не слід наголошувати на статі особи. Такими гендерно нейтральними словами є, наприклад, подані в табл. 1 професійні назви *author*, *lexicographer*, *reader*, *definer*.

По-третє, бажано не співвідносити назв осіб за професією (посадою) тощо, яку можуть мати як чоловіки, так і жінки, лише із займенником третьої особи однини чоловічого роду *he*. Для цього:

а) одночасно уживають особових займенників як чоловічого, так і жіночого роду *he* or *she*, *him* or *her* (табл. 1, приклади 1-4, 6, 8). Можуть бути також скорочені форми *helshe*, *his/her*, *him/her* (та у зворотному порядку, коли першим іде займенник жіночого роду), а також стяжіння *s/he*;

б) іменника, до якого відноситься особовий займенник, ставлять у формі множини з тим, щоб й особовий або присвійний займенник також був у формі множини *they/their/theirs/them* (табл. 1, приклад 5).

В українській мові інша ситуація – усі іменники, як назви істот, так і назви неістот, належать до одного з трьох граматичних родів: *чоловічого*, *жіночого* та *середнього*. Лише для назв осіб та якоюсь мірою – для назв тварин граматичний рід зумовлений біологічною статтю або недорослістю. Що ж до назв неістот, то тут рід має лише граматичне значення [8, с. 307].

З огляду на це професійні назви (тобто назви осіб за посадою, професією, званням) мають усі ознаки назв осіб і в українській мові різняться граматичним значенням роду, що мусить певним чином відбивати стать.

Таблиця 1 – Переклад англійських професійних назв.

Оригінальний текст [6]	Український переклад [7]
1. ... I would never hire a person who said he or she enjoyed reading dictionaries as a hobby. (p. 354)	... я ніколи не взяв би на роботу людину , яка сказала б, що вона чи він полюбає читати словники. (с. 346)
2. If a lexicographer begins to feel that he or she cannot improve existing definitions ... (p. 184).	Якщо словникар починає відчувати, що він чи вона не може поліпшити наявні означення ... (с. 186)
3. However, if the reader cannot understand the authentic example given – that is, cannot decode it – he or she certainly will not be able to use it. (p. 308)	Проте якщо користувач не може зрозуміти подані автентичні приклади, тобто не може їх декодувати, він чи вона напевне не зможе їх вживати. (с. 303)

Оригінальний текст [6]	Український переклад [7]
4. What are the qualities of a good definer ? First and foremost, he or she must be able to write well and easily. (p. 354)	Які характеристики повинен мати добрий означувач ? Насамперед і найголовніше, він чи вона має бути здатним писати добре і легко. (с. 346)
5. Definers must have a broad, but not necessarily deep, fund of information; they must read the newspapers and be interested in the world. (p. 354)	Означувач мусить мати широку ерудицію, хоча не конче глибокі знання; він має читати газети та цікавитися світом. (с. 346)
6. ... graduate study, while it may give a new definer an initial advantage, does not ultimately make him or her more fit for the job than "last year's college graduate". (p. 354)	... післядипломна освіта, хоч і може надати новому означувачеві початкову перевагу, зрештою, не робить його/її придатнішими до цієї праці, ніж «минулорічного випускника коледжу». (с. 346)
7. ...based on the author's doctoral thesis at the University of Birmingham. B.T.S. Atkins, a lexicographer formerly with Oxford University Press, has joined forces with ... (p. 449)	... що ґрунтується на докторській дисертації авторки в Бірмінгемському університеті. Б.Т.С.Аткінс, колишній лексикограф з Оксфордського університету, об'єднала зусилля з ... (с. 442)
8. ... if nearly everybody thinks he or she is too fat and ought to lose some weight. (p. 249)	... якщо майже кожен вважає, що він/вона надто гладкий/гладка і має трохи схуднути. (с. 247)

На нашу думку [9], треба чітко розрізняти:

а) професійні назви конкретних осіб певної статі. Якщо йдеться про конкретну особу, то її професійну назву зазвичай подають у формі, що відбиває стать цієї особи, тобто для осіб жіночої статі – іменниками жіночого роду із суфіксами **-ка, -иня, -иця**. Це відбито у перекладі (табл. 1, приклад 7), де правильно вжито терміна *авторка*. На нашу думку, у цьому прикладі так само треба було б написати *колишня словникарка*, щоб не творити жіночу форму *лексикографиня*, і взагалі по всьому тексту замість іншомовного слова *лексикограф* доцільно вживати української назви *словникар*, що в багатьох випадках зроблено (табл. 1, приклад 2).

б) узагальнені професійні назви, тобто такі, що стосуються всіх жінок та чоловіків, що працюють/навчаються у певній установі, посідають відповідну посаду або мають певну професію, звання тощо. Традиція української мови – подавати їх іменниками чоловічого роду (табл. 1, приклади 2-6). Лише якщо потрібно обмежити узагальнену професійну назву колом жіноцтва, то цієї назви вживають у жіночому

роді, але таких прикладів у книжці Лендау і відповідно у перекладі ми не побачили.

На відміну від англійської мови українського особового займенника *він, вона* чи *воно* обирають з огляду на граматичний рід іменника. Наприклад, українські загальні назви *особа* і *людина* граматично належать до жіночого роду, і з ними треба співвідносити займенника *вона*, а з узагальненими професійними назвами – займенник чоловічого роду *він*. На нашу думку, калькування англійських конструкцій на кшталт *він чи вона* (табл. 1, приклади 1-4, 8), *його/її* (табл. 1, приклад 6) суперечить нормам української мови, а коли їх багато, то український текст стає незграбним та трудно зрозумілим, бо тоді з обома займенниками треба узгоджувати рід прикметників, дієслів у минулому часі тощо. Отже, якщо писати обидва займенники, то в прикладі 4 мало б бути: ... *він чи вона має бути здатним (-ною)* ... і аналогічно у прикладі 6: ... *його/її придатнішим (-шею)*.... Цікаво, що, коли перекладачка перебудовує множину в однину (табл. 1, приклад 5), то вона природно за нормами української мови вживає лише одного особового займенника чоловічого роду *він*, оскільки саме цього роду іменник *означувач*.

Зуважимо також, що згідно з гендерними нормами української мови [9; 10] відповідником англійського займенника *everybody* (табл. 1, приклад 8) має бути займенниковий іменник середнього (ніякого) роду *кожне* і відповідно з ним треба узгоджувати щодо роду особовий займенник *воно* та прикметник *гладке*. Через незвичність таких форм для читача, доцільно перебудувати речення і перейти до множини: *Якщо майже всі вважають, що вони надто гладкі й мають троху схуднути*.

2. Як перекладати англійські взаємні займенники *each other* і *one another*?

Англійські взаємні займенники (англ. English reciprocal pronouns) *each other* і *one another* вказують на взаємодію двох або більше осіб, які одночасно є суб'єктом і об'єктом дії. Зазначені займенники мають ті самі відмінки, що й іменники, наприклад, присвійний: *each other's work* (табл. 2, приклади 1-2). Їх уживають переважно у функції додатка або означення. Ці займенники завжди зберігають своє лексичне значення і не виконують службових функцій. Прийменники, що відносяться до них, у сучасній англійській мові завжди ставлять перед першим елементом (*each* або *one*), наприклад: *about each other*, *for each other*, *with one another* [1, с. 68; 2, с. 126]. Цікаво, що ще за часів

Шекспіра прийменники ставили між першим та другим елементами¹ (*gazed each on other; what we speak one to another*) [12, с. 260].

Таблиця 2 – Переклад англійських взаємних займенників.

Оригінальний текст [6]	Український переклад [7]
1. Modern lexicographers look very carefully at each other's work. (p. 43)	Теперішні словникарі дуже уважно стежать за роботою одне одного . (с. 55)
2. Both [Goold Brown and Samuel Kirkham – М. Г.] included copious examples of proscribed usages, often from passages of each other's work ... (p. 245)	Обидва [Гулд Браун та Семюел Керкем – М. Г.] наводили рясні приклади засуджуваних ужитків, часто з праць одне одного ... (с. 244)
3. ... scholars who are scornful of such attitudes must realize sooner or later that they are addressing only each other . (p. 263)	... науковці , що зневажають таке ставлення, рано чи пізно мають усвідомити, що вони звертаються лише один до одного . (с. 260)
4. ... in actual speech, people often speak at the same time and interrupt one another (p. 322)	... у фактичному мовленні люди часто говорять одночасно й перебивають одне одного (с. 317)
5. ... other things being equal, dictionaries composed entirely by strangers will not be as good as dictionaries composed by people who work together and know each other . (p. 353)	... за однакових інших обставин, словники, що їх укладають незнайомі люди, не будуть такими добрими, як словники, що їх укладають люди , що працюють разом і знають одне одного . (с. 345)

В українській мові англійським взаємним займенникам відповідає словосполука *один одного*, яка з погляду новітнього граматичного опису української мови є **взаємно-зворотним займенниковим іменником**, що «вказує на суб'єкти, кожний з яких є носієм дії, процесу чи стану і водночас об'єктом, адресатом і под. тих же дії, процесу чи стану з боку іншого суб'єкта» [13, с. 197]. З погляду побудови *один одного* – це морфологізована нерозкладна сполука-зросток, що «складається з флексійно незмінної і флексійно змінної форми слова *один*» [13, с. 197]. Остання форма відмінюється: *один одного, один одному, один про одного, один для одного, один з одним, один на одному* тощо. Прийменники ставлять всередину словосполучки між першою та другою формами. Усе це свідчить про те, що англійські взаємні займенники являють собою більш злиту цілість, ніж відповідні українські [1, с. 68; 2, с. 126].

¹ Можливо саме з цих часів усталилася словосполука *one after another*, яку вжито в реченні ... *we see men grow old and die at a certain time one after another* [6, с. 63]. Цю усталену словосполуку Оксфордський словник пояснює так: following each other in quick succession [11] (укр. слідувати безпосередньо одне за одним).

Залежно від статі осіб та їхньої кількості треба так вживати українських взаємно-зворотних займенникових іменників: *один одного* (тільки про чоловіків), *одна одну* (тільки про жінок), *одне одного* (про представників обох статей одночасно або якщо стать невідома), *одні одних* (множина) [3, с. 229; 14, с. 33]. Форми однини описують парну взаємодію однієї чи багатьох пар, тоді як форма множини – групову, коли одночасно взаємодіють кілька осіб.

У табл. 2 подано зазначені конструкції з перекладу [7]. З огляду на викладене вище, у прикладах 1, 3-5 правильніше вжити множини *одні одних*, бо, на нашу думку, тут ідеться саме про групову взаємодію багатьох осіб різної статі. А у прикладі 2 треба було б написати *один одного*, бо йдеться лише про двох конкретних чоловіків.

Висновки.

1. Англійська та українська мови різняться браком/наявністю граматичної категорії роду і узгоджують «за родом» по-різному (семантично/граматично). Відповідно їхні носії по-різному розуміють гендерну толерантність у мовленні.

2. З погляду англійської мови, позбавленої граматичної категорії роду, фахова мова, вільна від сексизму (nonsexist language) – це перш за все гендерно нейтральна мова (gender-neutral language), у якій, узагальнено описуючи людину в професійній сфері, уникають зазначати її стать і відповідно одночасно співвідносять особові займенники як чоловічого, так і жіночого роду *he or she, him or her* тощо як із загальними назвами *person, human, individual* тощо, так і з узагальненими професійними назвами, наприклад: *author, lexicographer, reader, definer* тощо.

3. З погляду норм української мови, що має розвинену граматичну категорію роду:

– загальні назви *особа* і *людина* граматично належать до жіночого роду, і з ними треба співвідносити особовий займенник жіночого роду *вона*;

– узагальнені професійні назви традиційно подають у чоловічому роді, і їх треба співвідносити з особовим займенником чоловічого роду *він*;

– професійну назву конкретної особи зазвичай подають у формі, що відбиває стать цієї особи, тобто для осіб жіночої статі – іменниками жіночого роду із суфіксами *-ка, -иня, -иця*, що їх природно творять від відповідних іменників чоловічого роду. З цими іменниками треба співвідносити особовий займенник жіночого роду *вона*;

– українських взаємно-зворотних займенникових іменників треба так вживати залежно від статі осіб та їх числа: *один одного* (про чоловіків), *одна одну* (про жінок), *одне одного* (про представників обох статей одночасно або якщо стать невідома), *одні одних* (коли одночасно взаємодіють кілька осіб).

4. Перекладаючи англійські тексти українською мовою, треба зважати на викладені вище правила і не калькувати англословних конструкцій на кшталт *він чи вона, його/її* тощо, бо це суперечить нормам української мови, а коли таких конструкцій багато, то український текст стає незграбним та трудно зрозумілим.

Література

1. Жлуктенко Ю.О. Порівняльна граматики української та англійської мов : посібник для вчителів / Ю. О. Жлуктенко. – К. : Радянська школа, 1960. – 160 с.
2. Karamysheva I. D. Contrastive Grammar of English and Ukrainian Languages : Textbook / Irina Karamysheva – 2-nd edition, rev. – Vinnytsia : Nova Knyha Publishers, 2012. – 320 p.
3. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : Навчальний посібник / І. В. Корунець. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 464 с.
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В'ячеслав Карабан. – 4-е вид., виправлене. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.
5. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську : посібник-довідник для студентів вищих навчальних закладів освіти / В'ячеслав Карабан, Джеймс Мейс. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 608 с.
6. Landau S. I. Dictionaries: the Art and Craft of Lexicography / Sidney I. Landau. – 2nd edn. – Cambridge, United Kingdom : Cambridge University Press, 2001. – XVI, 478 p.
7. Сидні І. Лендау. Словники: мистецтво та ремесло лексикографії / Сидні І. Лендау ; Пер. з англ. Ольги Кочерги. – К. : К.І.С., 2012. – 480 с.
8. Ющук І. П. Українська мова / І.П. Ющук. – К.: Либідь, 2003. – 640 с.
9. Гінзбург М. Гендерні особливості української мови, на які треба зважати / Михайло Гінзбург // Українознавчий альманах. – Випуск 9. – Київ ; Мелітополь, 2012. – С. 75-83. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ukralm/2012_9/ginzburh.pdf.
10. Гінзбург М. Як перекладати англословні фахові тексти українською з погляду гендерної толерантності / Михайло Гінзбург // Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика : матеріали доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції 5-6 квітня 2013 р. / за заг. ред. А. Г. Гудманяна, С. І. Сидоренка. – К. : Агра Медіа Груп, 2013. – С. 109-114.
11. АБВУУ Lingvo x5. Електронний словник // АБВУУ Software, 2011.
12. Есперсен О. Філософія граматики / О. Есперсен ; пер. с англ. В. В. Пассека и С. П. Сафроновой ; под ред. и с предисл. проф. Б. А. Ильиша. – М. : Изд-во иностранной литературы, 1958. – 404 с. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Linguist/esper/16.php.
13. Вихованець І. Теоретична морфологія української мови : академ. граматики укр. мови / Іван Вихованець, Катерина Городенська ; за ред. Івана Вихованця. – К. : Унів. вид-во «Ппульсари», 2004. – 400 с.
14. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови : Підручник / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 1992. – 248 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Алексєєв Анатолій Якович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри перекладу Національного гірничого університету, м. Дніпропетровськ, Україна

Алексєєва Валерія Вячеславовна, кандидат педагогічних наук, старший преподаватель кафедри іностраних мов факультета мирової економіки і мирової політики НІУ «Высшая школа економіки», г. Електросталь, Російська Федерація

Alós Julieta, MSc., PhD (Heriot-Watt University, UK), Assistant Professor of Translation Studies, Department of English Literature and Linguistics, College of Arts and Sciences, Qatar University, Doha, Qatar

Альошина Марина Дмитрівна, викладач кафедри перекладу Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Антонов Сергей Николаевич, старший преподаватель кафедри послесереднього освіти Мінського державного лінгвістичного університету, г. Минск, Республіка Беларусь

Арзамасєва Іветта Вячеславовна, кандидат технічних наук, доцент кафедри «Прикладна лінгвістика» Ульяновського державного технічного університету, г. Ульяновск, Російська Федерація

Ашрапова Алсу Халіловна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іностраних мов і міжкультурної комунікації Інституту філології і міжкультурної комунікації Казанського (Приволжського) федерального університету, г. Казань, Російська Федерація

Баклагова Юлія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови в професійній сфері Кубанського державного університету, г. Краснодар, Російська Федерація

Баклан Ірина Миколаївна, аспірант кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Басок Вероніка Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Башук Наталія Петрівна, старший викладач кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», м. Київ, Україна

Белоглазова Елена Владимировна, доктор філологічних наук, професор кафедри теорії мови та перекладознавства Санкт-Петербурзького державного економічного університету, г. Санкт-Петербург, Російська Федерація

Білецька Катерина Володимирівна, асистент кафедри теорії і практики перекладу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

Білоус Наталія Петрівна, старший викладач кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Борисенко Наталія Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Борисенко Петро Анатолійович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Броднева Інна Алексеевна, старший преподаватель кафедри російської мови як іноземної Інституту філології та мовної комунікації ФГАОУ ВПО «Сибірський федеральний університет», г. Красноярськ, Російська Федерація

Бушев Александр Борисович, доктор філологічних наук, професор кафедри гуманітарних дисциплін філіала «Санкт-Петербурзького інженерно-економічного університету ІНЖЕКОН», г. Тверь, Російська Федерація

Васильченко Ольга Юрївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Вдовичев Алексей Владимирович, доцент кафедри теорії та практики перекладу № 1 Мінського державного лінгвістичного університету, г. Мінськ, Республіка Білорусь

Великодська Олена Олександрівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування № 3 факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», м. Київ, Україна

Вилушак Ірина Володимирівна, магістрант кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Wiech Tomasz, MA, English Teacher, Centrum Edukacji Atut Południe Jarosław Jastrzębski Sp.J., Oława, Poland

Возна Марина Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Возняк Святомира Василівна, пошукач кафедри загального та германського мовознавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

Гастинщикова Любов Олександрівна, старший викладач кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Гейко Наталія Романовна, старший преподаватель кафедри філології Костанайского филиала ФГБОУ ВПО «Челябинский государственный университет», г. Костанай, Казахстан

Герсамян Русудан Лондеровна, кандидат філологічних наук, асоційований професор Тбіліського державного університету імені І. Джавахішвілі, г. Тбілісі, Грузія

Гінзбург Михайло Давидович, доктор технічних наук, професор, академік УНГА, начальник відділу Інституту транспорту газу, м. Харків, Україна

Головня Алла Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Гудманян Артур Грантович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Гукасова Ера Михайловна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри новогрецької філології факультета романо-германської філології Кубанського державного університету, г. Краснодар, Російська Федерація

Даниліна Світлана Юрївна, асистент кафедри іноземних мов історичного і філософського факультетів Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Єнчева Галина Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

Журавльова Оксана Михайлівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри англійської філології і перекладу Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

ЗМІСТ

Анатолий Алексеев. Когнитивная контрастивная стилистика и перевод..	3
Валерия Алексеева. Деятельность переводчика при выполнении перевода с листа с иностранного языка	8
Julieta Alós. Text Comprehension in Translator Training: A Relevance-Theory Approach to English-Arabic Translation Process Data	13
Марина Альошина. Методологія «культурного повороту» в сучасному перекладознавстві і проблеми адекватності в перекладі.....	17
Сергей Антонов. Типологические признаки и алгоритм перевода нормативно-технических документов	21
Сергей Антонов. Лингводидактические основания обучения интерпретации текста в различных типах дискурса в процессе подготовки переводчиков.....	24
Иветта Арзамасцева. Перспективы использования электронных словарей-гезаурусов в САПР для перевода технической документации.....	29
Алсу Ашрапова, Айсылу Мубаракшина. Лингвокультурологические особенности перевода идиом с английского на русский и татарский языки (на примере идиомы с лексемой “cat”).	33
Yulia Baklagova. Language for Professional Communication: Ways of Semantic Adaptation of English “Cloud Technologies” Terms.....	38
Ірина Баклан. Пресупозиції у перекладі німецької ділової кореспонденції (на матеріалі комерційних листів)	42
Наталія Башук. Соціокультурна компетенція майбутнього перекладача.	46
Elena Beloglazova, Viktor Kabakchi. Traditional vs “Internal” Translation: Two Strategies	50
Катерина Білецька. Переклад анімаційного мультфільму як особливого виду креолізованого тексту.....	54
Наталія Білоус, Тетяна Семигінівська. Професійно важливі якості майбутнього перекладача авіаційної галузі	59
Александр Бушев. Заимствованные слова и концепты в русском экономическом и общекультурном дискурсах	63
Ольга Васильченко. Переводы во сне и наяву	69

Aleksei Vdovichev. Community Translation and Interpreting and Relevance of Its Training in Various Countries	75
Aleksei Vdovichev. Training of Interpreters: Contemporary Requirements .	78
Олена Великодська. Застосування прийому антонімічного перекладу при перекладі присудків англійських речень українською мовою	82
Ірина Вилушак, Анастасія Овчарук. Збереження ідіостилу автора в українських перекладах	86
Tomasz Wiech. Interpreter – the Man of Many Faces	90
Марина Возна. До питання про англо-український переклад певних типів реалій	95
Святомира Возняк. Антиномії та протиріччя як ключовий субстант синергетики тексту та проблеми перекладу: до питання мовної компетентності перекладача	100
Любов Гастинщикова, Олена Ковтун. Відтворення аналітичних дієслівних конструкцій англійського художнього тексту українською мовою.....	105
Наталья Гейко. Адекватность и эквивалентность в аспекте общественно-политического перевода	110
Русудан Герсамиа, Заал Киквидзе, Майя Ломиа. Иконизм в переводной лексикографии	114
Михайло Гінзбург. Гендерні особливості, що на них треба зважати, перекладаючи англійські фахові тексти українською	118
Артур Гудмянян, Оксана Журавльова. Відтворення асоціативно-семіологічного смислу в процесі перекладу текстів сучасної християнської протестантської літератури	125
Эра Гукасова. Особенности семантических соответствий при переводе: частичное совпадение и отсутствие соответствий при переводе художественного произведения С. Моэма «Луна и грош»	128
Світлана Даниліна. «Задуха» Чака Паланіка як пародія на філософський роман: особливості перекладу	134
Галина Єнчева, Марія Яременко. Стратегії лінгвокультурної адаптації художнього тексту	139
Людмила Зенина, Наталия Каменова. Вопросы конкретизации нефинитных форм английского глагола	142

Наукове видання

Збірник наукових праць

ФАХОВИЙ ТА ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

В авторській редакції